

Handläggare
Sörås Staflin Pia

Datum
2018-05-25
Rev 2018-06-07

Diarienummer
KTN-2018-0245

Kulturnämnden

Samrådsyttrande – Planprogram för Gottsundaområdet 2018

Förslag till beslut

Kulturnämnden föreslås besluta

att till plan och byggnadsnämnden avge upprättat yttrande avseende program för Gottsundaområdet.

Sammanfattning

I programmet prövas möjligheten att tillföra 5 000–7 000 nya bostäder, allmänna platser som parker, torg, gator och kollektivtrafikstråk samt lokaler för service i form av utbildning, idrott, kultur och handel, fram till år 2050. Programmet svarar på hur Gottsundaområdet utvecklas som en del av stadsnoden Gottsunda-Ultuna. Programmet har ett speciellt fokus på att skapa en socialt stärkande stadsmiljö som motverkar segregation och främjar mötet mellan människor. Programmet beskriver hur kommunen bör prioritera vid utvecklingen av Gottsundaområdet.

Ärendet

Plan- och byggnadsnämnden har beslutat sända ut ett programförslag för Gottsundaområdet. Synpunkter på förslaget ska vara nämnden tillhanda senast 4 juni 2018. Förvaltningen har fått remisstiden förlängd till 19 juni.

I programmet prövas möjligheten att tillföra 5 000–7 000 nya bostäder, allmänna platser som parker, torg, gator och kollektivtrafikstråk samt lokaler för service i form av utbildning, idrott, kultur och handel, fram till år 2050. Ett delmål är 3 500 bostäder innan 2030. Programmet svarar på hur Gottsundaområdet utvecklas som en del av stadsnoden Gottsunda-Ultuna. Programmet har ett speciellt fokus på att skapa en socialt stärkande stadsmiljö som motverkar segregation och främjar mötet mellan människor. Programmet beskriver hur kommunen bör prioritera vid utvecklingen av Gottsundaområdet.

Programmet beskriver en utveckling där målpunkter i området knyts ihop av stråk som blir strukturerande för tillkommande bebyggelse. Ny bebyggelse läggs i dagens mellanrum mellan befintlig bebyggelse och vägar, och ramar in gaturum, offentliga platser och parker. På så sätt ska Gottsundaområdets olika delar knytas närmre varandra. De nya och stärkta kopplingarna och stråken inom området är tänkt att samla flöden av människor, förbättra orienterbarheten och ge goda förutsättningar för trygghet och trivsel. Den tillkommande bebyggelsen ska skapa mervärden i form av levande bottenvåningar, nya arkitektoniska uttryck, ökade flöden och tydligare strukturer.

Ny bebyggelse föreslås i stor utsträckning koncentreras kring ett nytt stadsstråk längs Hugo Alfvéns väg och Gottsunda allé. För stadsstråket planeras spårvägstrafik med tre nya hållplatslägen. Hållplatserna blir viktiga målpunkter där en hög täthet och nya platsbildningar föreslås. I stadsstråket prioriteras ny bebyggelse och stadsliv vilket innebär att stora delar av befintliga grönområden längs sträckan försvinner. Elfrida Andrées väg och Slädvägen kopplas ihop och ny bebyggelse är tänkt att ge gatan mer liv och en tydligare inramning. Ny bostadsbebyggelse föreslås även integreras i befintliga bebyggelseområden exempelvis genom förtätning på parkeringsplatser och längs viktiga gator och stråk.

Området kring Gottsunda centrum föreslås genomgå en omfattande förändring för att möjliggöra en långsiktig utveckling som stadsnod. Programmet föreslår att den långa centrumbyggnaden bryts upp till förmån för en stadsstruktur med nya kvarter, gator, stråk och stadsrum. Utvecklingen innebär att södra delen av Gottsunda centrum, där Gottsunda Kulturhus ligger, som bland annat innehåller bibliotek, dans-och teaterscen, konstnärsateljéer och studieförbundsverksamhet, föreslås rivas. I programmet lyfts att det är en avgörande fråga att tillse att dessa verksamheter får tillgång till nya lokaler i motsvarande eller bättre lägen i centrumområdet, med närhet till kollektivtrafikens hållplatser och andra viktiga funktioner för att öka tillgängligheten för alla, även besökare från andra delar av Uppsala. Möjligheten att samlokalisera och samnyttja lokaler för kulturverksamheter, idrott, fritid och samhällsservice ska studeras vidare, med utgångspunkt i potentialen att främja levande mötesplatser som gynnar såväl stadsliv som verksamheternas möjligheter. De långsiktiga konsekvenserna av flytten bedöms vara att dessa verksamheter blir mer synliga och tillgängliga i stadsdelen. På kort sikt innebär det enligt programmet att investeringar i verksamheterna noga behöver övervägas för att undvika onödiga kostnader.

I Gottsundaområdet finns det idag en fritidsklubb och fritidsgård som ligger på Bandstolsvägen, som avses kunna finnas kvar i nya lokaler. I samband med utvecklingen i området föreslås lokaler som kan användas för till exempel fritidsklubb och fritidsgård vid centrumområdet i direkt anslutning till skolområdet med möjligt samnyttjande med andra verksamheter. Goda exempel på fritidsgårdsmiljöer som utformats med en stor medvetenhet kring hur en inkluderande miljö skapas utifrån exempelvis genus ska användas för kunskapsinhämtning och inspiration.

I programarbetet har en kulturmiljöutredning för området Gottsunda och Valsätra tagits fram. I utredningen pekats Gottsunda kyrka ut som områdets enda byggnad med mycket höga kulturhistoriska värden (motsvarande byggnadsminnesklass).

De platser och sammanhang som kulturmiljöutredningen visar har hög känslighet för förändring, såsom Gottsundagipen, Musikparken, Gottsunda kyrka och Valsätraparken, bedöms inte påverkas av programmet.

Programmet föreslår bebyggelse på ett fåtal platser där det idag finns potentiella eller dokumenterade fornlämningar. Detta gäller föreslagen bebyggelse längs Slädvägen, men även ett kvarter längs Musikvägen och några kvarter längs Vårdsätravägen. Möjlig påverkan på fornminnen kan innebära en risk för negativ påverkan på kulturmiljövärden. En exploatering av fornminnesrika marker kan dock även ge möjlighet att utreda och dokumentera historiska lämningar, och därmed utgöra en möjlig positiv konsekvens av förslaget. Programmets påverkan på fornlämningar och förutsättningar att avhjälpa dessa under den fortsatta planeringen bedöms kunna hanteras under fortsatta detaljplaneskeden.

I planprogrammet föreslås för det fortsatta arbetet att bland annat ett gestaltungsprogram för allmän plats och bebyggelse tas fram samt en fördjupad behovsanalys kring skola, förskola och idrott. Likaså ska en fördjupad studie göras av centrumområdet inklusive nytt skolområde.

Kulturförvaltningen

Sten Bernhardsson
Direktör, chef för kulturförvaltningen

Planhandlingar finns att hämta på:
<https://bygg.uppsala.se/planerade-omraden/gottsunda/samrad-2018/>

Bilaga Samrådsyttrande planprogram Gottsunda

Handläggare
Sörås Staflin Pia

Datum
2018-05-25
Rev 2018-06-07

Diarienummer
KTN-2018-0245

Samrådsyttrande – Planprogram för Gottsundaområdet 2018

KSN 2015-0654

Sammanfattning

Kulturnämnden har tagit del av planprogrammet och vill anföra följande:

- Programmets helhetssyn på samhällsbyggande är berömvärd avseende att det inkluderar aspekter på både fysisk planering och social hållbarhet.
- Förslaget att riva Gottsunda Kulturhus lokaler avvisas.
- En större evenemangsyta utomhus behöver säkras i anslutning till Gottsunda centrum.
- Kulturförvaltningens programarbete med konstnärlig gestaltning i Gottsunda ska kopplas till framtagandet av Gestaltningprogram för allmän plats

Yttrande

Allmänna synpunkter

Kulturnämndens bedömning är att det föreslagna planprogrammet kommer att bidra till en positiv samhällsutveckling i Gottsundaområdet. Hänsyn har tagits till befintliga kulturvärden. Dock föreslås den enda byggnaden av högt kulturhistoriskt värde, Gottsunda kyrka, att bli kringbyggd av hög bostadsbebyggelse, vilket ifrågasätts. Den kulturella infrastrukturen föreslås utvecklas med hänsyn till behovet av möteplatser för och mellan olika grupper. Förutsättningarna förbättras för fler aktiviteter under barns och ungas fria tid. Program för konstnärlig gestaltning i området enligt kommunens riktlinjer för offentlig konst kan kopplas till kommande gestaltningprogram och bidra till skapandet av estetiska och trygga miljöer.

För kommentarer på enskilda avsnitt i programförslaget se nedan.

Kultur, idrott och fritid, s 50

Kulturnämnden vill här anföra att en utredning om utveckling av Gottsunda Kulturhus pågår i nuläget för att kunna erbjuda fler aktiviteter i Gottsunda centrum och svara mot uppdrag i handlingsplanen för Gottsunda. Ett ställningstagande behöver göras vilka investeringar som bör genomföras i nuläget för att bidra till en förbättring av den dagsaktuella situationen. Kulturnämnden vill understryka vikten av kontinuitet för utvecklingen av Gottsunda Kulturhus och att en planerad rivning kan verka hämmande på verksamheten redan i nuläget.

Kulturnämnden kan se fördelar med ett synligare och mer tillgängligt läge för verksamheterna i Gottsunda Kulturhus och även möjligheten att utöka till exempel dans- och teaterlokalen för att svara upp mot ett eventuellt större regionalt intresse. Men ska verksamheterna flyttas i framtiden vill kulturnämnden understryka vikten av att de fortsättningsvis hålls samman för att kulturhusverksamheten ska kunna bedrivas optimalt. I dans- och teaterlokalen, som räknas till en av Sveriges främsta i denna kategori, är stora investeringar gjorda som ännu ej är avskrivna. Eftersom en ekonomisk analys av kostnaderna och hur dessa ska täckas inte föregått förslaget vill kulturnämnden avvisa det.

Den stora parkeringsytan utanför Gottsunda centrum används idag som evenemangsyta vid större utomhushändelser och vid en förändring av parkeringsytan är det av största vikt att en motsvarande yta i anslutning till centrum finns tillgänglig.

I planprogrammet föreslås för det fortsatta arbetet att bland annat ett gestaltningsprogram för allmän plats och bebyggelse tas fram samt en fördjupad behovsanalys kring skola, förskola och idrott. Likaså ska en fördjupad studie göras av centrumområdet inklusive nytt skolområde. Här förutsätts att kulturförvaltningen ges möjlighet att finnas med under hela den fortsatta processen.

Kulturnämnden

Peter Gustavsson
Ordförande

Samuel Lundström
Nämndsekreterare